

POLSKIE
MARKI
TURYSTYCZNE

eno
TARNOWSKIE

enoTARNOWSKIE przyroda

POLSKA
ORGANIZACJA
TURYSTYCZNA

WWW.ENOTARNOWSKIE.PL

Wydawca:

Tarnowska Organizacja Turystyczna

Autorzy tekstów:

Paweł Rybak, Ewa Kubaczyk

Konsultacja i korekta merytoryczna:

Marcin Pałach, Jan Czaja

Opracowanie graficzne, skład:

Tomasz Olendzki

Studio graficzne Magazynu Świat, Podróże i Kultura

Korekta:

Ewa Kubaczyk

Fotografie:

Krzysztof Gzyl, Damian Radziak, Piotr Wróbel,
archiwum Gminy Wietrzychowice,
archiwum Urzędu Miasta Tarnowa,
Tarnowskiego Centrum Informacji
i Tarnowskiej Organizacji Turystycznej

Tarnowska Organizacja Turystyczna od ponad dziesięciu lat promuje lokalne produkty. To my wykreowaliśmy nową markę Pogórza – enoTARNOWSKIE, która w 2019 roku stała się jednym z dziesięciu „Najlepszych Produktów Turystycznych” Polskiej Organizacji Turystycznej, a w 2022 roku otrzymała tytuł „Polska Marka Turystyczna”.

Projekt „Polskie Marki Turystyczne” został opracowany przez Ministerstwo Sportu i Turystyki we współpracy z Polską Organizacją Turystyczną. Zakłada stworzenie pakietów produktów turystycznych tworzących jedną, spójną całość promowaną jako marka turystyczna. Obecnie w Polsce funkcjonuje dziewięć Polskich Marek Turystycznych, w tym enoTARNOWSKIE!

Obszar działania Tarnowskiej Organizacji Turystycznej, zarządcy marki enoTARNOWSKIE, obejmuje rejon wschodniej Małopolski – powiaty dąbrowski, tarnowski, brzeski oraz miasto Tarnów. Obszar dobrze skomunikowany, przez który przebiega autostrada A4 od Śląska przez Kraków do Rzeszowa i dalej w kierunku Ukrainy oraz linia kolejowa zapewniająca bezpośrednie połączenia z Krakowem, Wrocławiem, Poznaniem, Warszawą, Trójmiastem, a także z Berlinem, Wiedniem czy Pragą. W odległości niecałej godziny jazdy samochodem znajdują się dwa międzynarodowe porty lotnicze Kraków Airport w Krakowie Balicach oraz Port Lotniczy Rzeszów-Jasionka.

To także jeden z najlepiej prezentujących się w Małopolsce regionów, jeśli chodzi o infrastrukturę rowerową. Głównym szlakiem rowerowym jest wciąż rozbudowywany szlak EnoVelo biegnący przez okolice Tarnowa i Brzeska. Łączy on główne atrakcje kulturowe i przyrodnicze regionu z winnicami rozpostartymi na nasłonecznionych wzgórzach Pogórzy Wiśnickiego, Rożnowskiego i Ciężkowickiego.

EnoVelo jest dobrze skorelowany z małopolskimi odcinkami międzynarodowych tras rowerowych: VeloDunajec (jedną z najbardziej malowniczych tras w Polsce), Wiślaną Trasą Rowerową (prowadzącą wzdłuż Wisły), VeloMetropolis/EuroVelo 4 (łąączącą Tarnów, Kraków i Oświęcim), VeloNatura/EuroVelo 11 (nią dojedziemy do Czchowa, Zakliczyna, Zgłobiec, Szczepanowa i Dąbrówki). Wszystkie szlaki opatrzone są infrastrukturą, przede wszystkim MOR-ami, czyli punktami postojowymi, przy których można odpocząć, schronić się przed deszczem, a także dokonać drobnych napraw.

foto.: Krzysztof Gzyl

Opis zdjęcia: Słoneczny dzień w Tarnowie.
Turyści oglądają renesansowe kamienice na tarnowskim rynku.

foto.: Krzysztof Gzyl

Opis zdjęcia: Tarnów i okolice można zwiedzać,
podróżując elektrycznymi busami. Turyści szykują się do wycieczki enomeleksem.

Wstęp

enoTARNOWSKIE zaprasza

Witajcie w regionie winiarskim enoTARNOWSKIE, którego stolicą jest miasto Tarnów. Czeka na Was wspaniała przyroda pełna smaku i niesamowitych doznań. Zanurcie się w magicznym świecie natury, kultury i rozrywki. Przygotowaliśmy dla Was niezwykłą ofertę, która z pewnością spełni Wasze oczekiwania i pozwoli na pełne odprężenie.

Tym, co stanowi o unikalności enoTARNOWSKIE, jest fakt, że obejmuje swoim zasięgiem znaczną część terenu dawnego województwa tarnowskiego, z jego bogatą historią materialną i niematerialną oraz wyjątkową przyrodą.

I choć motywem przewodnim projektu jest enoturystyka, to przecież stanowi ona jedynie nić, wzdłuż której będzie się snuła opowieść o najcieplejszym regionie Polski – wschodniej części województwa małopolskiego, bo przecież Tarnów to Polski Biegun Ciepła!

Kilka ciekawostek o naszym regionie

- Najwyższa, wieloletnia, średnia temperatura w kraju: osiem i osiem dziesiątych stopnia Celsjusza
- Najdłuższe termiczne lato: sto osiemnaście dni
- Polski rekord ciepła we wrześniu: trzydzieści sześć i osiem dziesiątych stopnia Celsjusza (pierwszego września dwa tysiące piętnastego roku)
- Długość okresu wegetacyjnego: dwieście dwadzieścia pięć – dwieście trzydzieści dni
- Ustłonecznienie: tysiąc pięćset siedemdziesiąt trzy godziny
- Pięćdziesiąt pięć bezchmurnych dni

Rozdział pierwszy

W zgodzie z naturą

Małopolska, a szczególnie okolice Tarnowa, to najdynamiczniej rozwijający się region winiarski w Polsce. Wpływają na to przede wszystkim warunki klimatyczne i geograficzne tej części naszego kraju. Sam Tarnów uważany jest za polski biegun ciepła, ze średnioroczną temperaturą sięgającą ośmiu i osiem dziesiątych stopnia Celsjusza. Rekordowe są także liczba dni słonecznych oraz długość okresu wegetacyjnego.

Dodając do tego łagodność stoków Pogórza o odpowiedniej ekspozycji i nachyleniu oraz jakość gleby, otrzymujemy optymalne warunki do uprawy winorośli. Kilkadziesiąt winnic działających na terenie enoTARNOWSKIE sprawia, że region bywa nazywany „polską Toskanią”.

Zielony Tarnów

W Tarnowie funkcjonuje łącznie trzynaście parków miejskich, z których na szczególną uwagę zasługują: Park Strzelecki, Park Sanguszków, park na Górze św. Marcina oraz Planty Kolejowe. W mieście znajdziemy także rezerwat leśny „Debrza” o statusie rezerwatu częściowego, utworzony w celu ochrony stosunkowo mało zniekształconego lasu lipowo-dębowego: najstarsze spośród występujących tu lip i dębów mają około trzystu lat! Rezerwat obejmuje obszar dziewięciu i pół hektara i niegdyś stanowił część dóbr książąt Sanguszków. Występują tu licznie rośliny podlegające ochronie: bluszcz pospolity, wawrzynek wilcze łyko, kopytnik pospolity, kruszyna pospolita, konwalia majowa, pierwiosnka wyniosła oraz różne gatunki małych kręgowców.

Park Strzelecki w Tarnowie

Jest najstarszym parkiem miejskim, założonym w 1866 roku jako Ogród Strzelecki Bractwa Kurkowego. Zajmuje powierzchnię ponad ośmiu hektarów i utrzymany jest w stylu angielskim. Drzewostan, oprócz rodzimych gatunków, składa się z drzew sprowadzonych z zagranicy, takich jak: tulipanowiec amerykański, platan, choina kanadyjska czy rosnące obok wodotrysku daglezie, miłorzęby japońskie i kasztanowce białe. Dominującym gatunkiem jest klon. Występują tu wszystkie trzy gatunki rodzime – klon zwyczajny, jawor i polny oraz kilka obcych

– srebrzysty, jesionolistny czy rzadko spotykany w Polsce klon kapadocki. Niektóre drzewa pochodzą jeszcze z pierwotnych nasadzeń, a więc mają około stu pięćdziesięciu lat. W północnej części parku znajduje się staw, pośrodku którego zbudowano mauzoleum według projektu Adolfa Szyszko-Bohusza.

Tam w 1929 roku złożono szczątki generała Józefa Bema, ekshumowane z cmentarza w Aleppo. Po stronie południowej stoi neogotycki budynek, pierwotnie siedziba i strzelnica Towarzystwa Strzeleckiego. Po ostatniej renowacji ulokowano w nim Galerię Miejską Biura Wystaw Artystycznych.

Warto nadmienić, że Park Strzelecki wchodzi w skład Małopolskiego Szlaku Ogrodów – projektu, który łączy ponad czterdzieści założen ogrodowych od Muszyny przez Kraków, Oświęcim po Sądecczyznę i Podhale. Pokazuje miejsca niebanalne, z ciekawą ofertą, widokami zapierającymi dech w piersiach, a często też edukacyjne lub terapeutyczne (jak tutejszy Sensoryczny Ogród Sztuki).

Planty Książęce w Tarnowie

Planty Kolejowe imienia Józefa Jakubowskiego, zlokalizowane pomiędzy ulicami Krakowską i Dworcową, powstały w latach sześćdziesiątych dziewiętnastego wieku. Sąsiadowały z browarem książąt Sanguszków, zwane więc były „Książęce”. Z biegiem lat podupadły, stały się niebezpiecznym miejscem przyciągającym tak zwany element. Dawną świetność przywróciło im ulokowanie na tym miejscu klubu sportowego MKS Tarnovia, dzięki któremu powstało tu boisko sportowe.

Drzewostan Plant tworzą w zdecydowanej większości drzewa liściaste. Na uwagę zasługują potężne kasztanowce w części południowej. W części zachodniej zobaczyć można sumaki octowce oraz sędziwą, ponad metrowej średnicy surmię, która dolnymi konarami podpira się o ziemię. Planty zostały uznane za pomnik przyrody w tysiąc dziewięćset dziewięćdziesiątym trzecim roku. W pobliżu znajduje się dworzec kolejowy (budynek uznawany jest za secesyjną perłę), z którego czternastego czerwca tysiąc dziewięćset czterdziestego roku wyruszył transport z pierwszymi więźniami obozu Konzentrationslager Auschwitz.

Park Niepodległości w Tarnowie

Park na Górze Świętego Marcina, a dokładnie „Park Niepodległości Miasta Tarnowa imienia Romana Księcia Sanguszki powstańca tysiąc osiemset

trzydziestego pierwszego roku – Sybiraka”, utworzono na północnym stoku góry uznawanej za najbardziej na północ wysunięte wzniesienie Karpat. Las, który składa się głównie z dębów, buków i jesionów, nosi cechy buczyny karpackiej, czyli pozostałości dawnych puszczy porastających Karpaty.

To tutaj znaleźć można najwyższy w Polsce, siódmy pod względem wysokości na świecie, jesion wyniosły *Fraxinus excelsior* oraz najwyższy znany w Polsce i na świecie dąb szypułkowy *Quercus robur*. Wiek najstarszych drzew szacuje się na sto dwadzieścia – sto czterdzieści lat. Na terenie parku znajduje się restauracja, plac zabaw oraz ruiny zamku Tarnowskich.

Poniżej linii drzew wybudowano basen letni, tężnię solankową, plac zabaw, Bike Park (cztery trasy rowerowe „singletracki” o różnym stopniu trudności) oraz Centrum Biegowe Marcinka (z trasami do biegania, jazdy na rolkach, nordic walkingu i narciarstwa biegowego). Z ruin zamku rozciąga się wspaniała panorama Tarnowa, a przy dobrej pogodzie zobaczyć można odległe szczyty Tatr. Powyżej parku, tuż za granicą miasta, znajdziemy drewniany kościółek Świętego Marcina.

Park Sanguszków w Tarnowie

Został założony na początku dziewiętnastego wieku wokół powstającego tak zwanego pałacu letniego książąt Sanguszków. Wielokrotnie przekształcany, dziś ma charakter parku krajobrazowego w typie romantycznym.

Na północ od pałacu, na terenie, który zajmuje starodrzew, znajdował się staw. Natomiast część południowa to teren zagospodarowany w typie ogrodu włoskiego, z niedawno odremontowaną fontanną i statuą Merkurego. W dwudziestoleciu międzywojennym funkcjonował tu także tor wyścigów konnych, na którym trenowano konie arabskie ze słynnej książęcej hodowli. Na opadającym łagodnie na południe stoku Sanguszkowie założyli oranżerię i uprawę winorośli.

Wino „Made in Tarnów”

To właśnie tam znajduje się najcieplejsze miejsce w Tarnowie. Dziś tereny te są we władaniu miasta, które postanowiło powrócić do tradycji produkcji wina. Na siedmiu hektarach winiarze zrzeszeni w Małopolskim Stowarzyszeniu Winarzy zasadzili ponad trzydzieści tysięcy krzaków winnych, z których docelowo ma być produkowane do trzydziestu tysięcy butelek wina rocznie.

foto.: Krzysztof Gzył

Opis zdjęcia: Fontanna w Parku Sanguszków w Tarnowie.

foto.: Krzysztof Gzył

Opis zdjęcia: Kościółek Świętego Marcina na Górze Świętego Marcina w Zawadzie.

Rozdział drugi

enoTARNOWSKIE pogórze

Najciekawsze przyrodniczo i geologiczno rejony enoTARNOWSKIE znajdziemy na terenie pięknego, a często niedocenianego tutejszego fragmentu Pogórza Karpackiego. Urozmaicona rzeźba terenu, malownicze przełomy rzek, chronione gatunki roślin, a przede wszystkim zbocza porośnięte winoroślą – tego nie zobaczysz nigdzie indziej!

Pogórze Ciężkowickie, Rożnowskie i Wiśnickie leżą na południe od Tarnowa i stanowią część Pogórza Karpackiego. To region o urozmaiconym krajobrazie, który charakteryzuje się bujną roślinnością, malowniczymi widokami i różnorodnymi ekosystemami. Obszar ten jest częściowo porośnięty lasami, w których dominują gatunki liściaste, takie jak buki, dęby, jawory, klony i lipy. Występują tu również lasy mieszane z dodatkiem sosen, świerków i modrzewi.

Zamieszkują je jelenie, dziki, lisy, zające, sarny i różne gatunki ptaków. Funkcjonują tutaj trzy parki krajobrazowe: Ciężkowicko-Rożnowski Park Krajobrazowy, Park Krajobrazowy Pasma Brzanki oraz Wiśnicko-Lipnicki Park Krajobrazowy. Ponadto znajdziemy tu liczne rezerваты i pomniki przyrody oraz obszary chronionego krajobrazu.

To dobra propozycja dla osób lubiących spacerować, wycieczki rowerowe, piękne krajobrazy i wypoczynek raczej w rytmie słow – pełen nowych doświadczeń, z dużą dawką relaksu i obcowania z naturą.

Skamieniałe miasto i nie tylko w Ciężkowicach

Ciężkowicko-Rożnowski Park Krajobrazowy został utworzony w tysiąc dziewięćset dziewięćdziesiątym piątym roku i zajmuje powierzchnię ponad siedemnastu hektarów. Położony jest w widłach rzek Białej i Dunajca, obejmując najcenniejsze pod względem przyrodniczym, krajobrazowym i kulturowym fragmenty zachodniej części Pogórza Ciężkowickiego. Jego najbardziej znaną atrakcją przyrodniczą jest rezerwat Skamieniałe Miasto w Ciężkowicach.

Ochroną objęty jest szereg wychodni skalnych z piaskowca ciężkowickiego, które w wyniku naturalnych procesów erozji przybrały fantazyjne formy przypominające ludzi czy zwierzęta. Niektóre z nich posiadają zwyczajowe nazwy, na przykład Skalka z krzyżem, Grzybek, Baszta Paderewskiego, Piramidy, Grunwald czy Czarownica. Skamieniałe Miasto można zwiedzać pieszo wytyczonym szlakiem. Wycieczkę po rezerwacie warto zakończyć w romantycznym Wąwozie Czarownic. Znajduje się tam wodospad, którego wody rozbijają się o dwa progi zbudowane z piaskowca ciężkowickiego o łącznej wysokości czternastu metrów.

Kilka kilometrów od Skamieniałego Miasta, po drugiej stronie Ciężkowic, znajduje się najnowsza atrakcja turystyczna – Ścieżka w Koronach Drzew. To kilometrowa trasa opatrzona ośmioma przystankami edukacji ekologicznej, leśnej i przyrodniczej, sześcioma niewielkimi przystankami sprawnościowymi, a także punktami widokowymi. W najwyższym miejscu wznosi się dwadzieścia dwa metry ponad poziom gruntu. Ścieżka wraz z Małopolskim Centrum Edukacji Ekologicznej w Ciężkowicach i łączącym je Szlakiem Nietoperzowym są elementem projektu pod nazwą „Ziemia – Woda – Powietrze”. To idealna propozycja na rodzinne poznawanie regionu i jego największych przyrodniczych skarbów.

Park Zdrojowy i Ogród Sensoryczny

Po wschodniej stronie Ciężkowic usytuowany jest Park Zdrojowy i Ogród Sensoryczny (w ramach Małopolskiego Szlaku Ogrodów), gdzie warto skorzystać z dobrodziejstwa wód leczniczych. Nie można także pominąć wizyty w nowoczesnym Muzeum Przyrodniczym, które prezentuje bogactwo pogórzańskiej fauny i flory. Na zakończenie warto odwiedzić też wieżę widokową w Bruśniku w odległości sześciu i pół kilometra od Skamieniałego Miasta.

To bardzo dobry punkt widokowy na Pogórze Rożnowskie, Pogórze Ciężkowickie (w tym Pasma Brzanki), Beskid Niski i oczywiście na Skamieniałe Miasto i Ciężkowice.

Centrum Paderewskiego w Kąsnej Dolnej

Park Paderewskiego (wchodzący w skład Centrum Paderewskiego) w Kąsnej Dolnej jest częścią wspomnianego już Małopolskiego Szlaku Ogrodów. Tutejszy ogród, zbudowany w stylu angielskim, wypełniają lipy, dęby szypułkowe i wiele innych gatunków drzew, w tym tych rzadszych, jak świerk serbski, jesion

zwisający czy sosna kanadyjska. Cenne są starodrzewy, zwłaszcza trzystuletnie dęby. Sam dwór w Kąsnej to jedyna zachowana w świecie posiadłość, w której Ignacy Jan Paderewski mieszkał i tworzył. Jego postać przybliżyła stała ekspozycja poświęcona patronowi Centrum.

Śladami Pendereckiego w Lusławicach

Niezwykłą osobliwością jest arboretum w Lusławicach, które znajduje się na terenie posiadłości Krzysztofa Pendereckiego. Choć początki wioski sięgają trzynastego wieku, w historii zapisała się parę razy. Raz dzięki braciom polskim, którzy w szesnastym wieku znaleźli tu schronienie i stworzyli akademię ariańską, drugi – dzięki Jackowi Malczewskiemu, który dwór w Lusławicach uwiecznił na swoich obrazach.

W końcu lusławicki zespół dworsko-parkowy zakupił Krzysztof Penderecki. Na szesnastu hektarach parku otaczającego dworek Mistrz zaaranżował ponad dwa tysiące gatunków drzew i krzewów. Część okazów artysta zwoził sukcesywnie przez wiele lat ze swoich licznych podróży. Nigdzie indziej w Małopolsce muzyka i przyroda nie spletają się ze sobą tak silnie. Dodatkową atrakcją jest możliwość zwiedzania multimedialnej wystawy poświęconej twórczości kompozytora.

Wiśnicko-Lipnicki Park Krajobrazowy

Uznaje się go za jeden z najbogatszych pod względem kulturowym parków w Małopolsce. Obejmuje zasięgiem głównie teren Pogórza Wiśnickiego, a także (na południu) Beskidu Wyspowego. To malownicze wzgórza, doliny rzeczne, jary i torfowiska. W Lipnicy Murowanej znajduje się pomnik przyrody nieożywionej „Kamienie Brodzińskiego”, czyli malownicza grupa dziewięciu ostańców skalnych położona w szczytowych partiach wzgórza Paprotna. Nazwane zostały na cześć poety Kazimierza Brodzińskiego, który tam właśnie znajdował azyl, szukając odosobnienia i miejsca do kontemplacji i zadumy.

Imponująca fauna i flora

W lasach Pogórza Wiśnickiego dominują buk, sosna, jodła i dąb, występuje też wiele rzadkich gatunków roślin, jak ciemiężca zielona, goryczka krzyżowa, podkolan biały oraz storczyki. Miejsce to wybrały sobie za swój dom ryjówki, gronostaje, łasice i wydry. Szczególnym zjawiskiem jest obecność wielu gatunków nietoperzy, takich jak gacek szary, gacek wielkouch, mroczek późny. Upodobały sobie na przykład podziemia wiśnickiego zamku.

Wypoczynek nad wodą

Miłośnikom wypoczynku nad wodą lub wędkarstwa proponujemy wyjazd nad Białą i Dunajec. Obie rzeki pozostają nieuregulowane, z naturalnym przebiegiem. Dzięki temu są ostoją wielu rzadkich gatunków ryb, siedliskiem i miejscem żerowania dzikich zwierząt – ssaków i ptaków. Można również nimi spłynąć kajakiem lub pontonem.

Na terenie Pogórza Rożnowskiego znajdują się dwa sztuczne jeziora – Rożnowskie i Czchowskie. Oba są zagospodarowane, z kąpieliskami, miejscami noclegowymi, polami namiotowymi i bazą gastronomiczną.

Zielone skarby regionu

Na terenie gminy Tarnów, w miejscowości Poręba Radlna, w lesie na Plebańskim, zwanym Księżym Lasem, znajdują się:

- drugi najwyższy w Polsce i na świecie okaz bluszczu pospolitego *Hedera helix*,
- druga najwyższa w Polsce wiśnia ptasia (czereśnia) *Prunus/Cerasus avium*,
- trzeci najwyższy w Polsce grab pospolity *Carpinus betulus*.

W Dąbrówce Szczepanowskiej (gmina Pleśna), znajduje się najwyższy buk w Polsce, który jest jednocześnie najwyższym dotąd zmierzonym drzewem liściastym w naszym kraju.

foto.: Damian Radziak

Opis zdjęcia: Dwór Ignacego Jana Paderewskiego w Kańskiej Dolnej.

foto.: Damian Radziak

Opis zdjęcia: Szlak rowerowy EnoVelo na terenie enoTARNOWSKIE.
Rowerzysta na tle winnic

foto.: arch Gmina Wietrzychowice

Opis zdjęcia: Cypel w Nowopolu w gminie Wietrzychowice, gdzie Dunajec uchodzi do Wisły. Wody obu rzek nie mieszają się, lecz tworzą dwie osobne, różnokolorowe wstęgi.

Rozdział trzeci

enoTARNOWSKIE = enoturystyka

Malownicze tereny Przedgórze Karpackiego, na styku Kotliny Sandomierskiej i Pogórza Ciężkowicko-Rożnowskiego, tworzą idealny klimat dla uprawy winorośli. Z roku na rok przybywa winnic, które wspólnie tworzą najlepszy produkt turystyczny „polskiej Toskanii” – enoturystykę.

Przyroda to także wspaniałe winnice rozpościerające się na wzgórzach okolic Tarnowa. Sięgając po tradycje, które wyrosły jeszcze z czasów średniowiecza, od kilku lat na wzniesieniach pod Tarnowem, pięknie nasłonecznionych i z odpowiednią glebą opartą na fliszu podkarpackim, znów odradzają się profesjonalnie prowadzone plantacje winnej latorośli. Większość winnic to niewielkie, rodzinne przedsięwzięcia, którym z całym sercem oddają się pasjonaci winiarstwa.

Zapraszają oni gości do swych gospodarstw, oferując spotkania, zwiedzanie, a często również nocleg w agroturystyce. Dzięki tym spotkaniom, degustacjom i warsztatom turyści mają okazję zdobyć wiedzę o tym szlachetnym trunku i szeroko pojętej kulturze winiarskiej.

Prawda nie tylko w winie

W tym miejscu warto wspomnieć o gminie Pleśnej leżącej w obrębie enoTARNOWSKIE, która nazywana jest (nie bez przyczyny) „zagłębem owoców miękkich”. Od niepamiętnych czasów tutejsi sadownicy trudnili się uprawą owoców, zaś pasieki pełne były naturalnego pszczelego miodu. Co roku te tradycje podtrzymuje Święto Owoców i Produktów Pszczelich Gminy Pleśna, które odbywa się w lipcu razem z „Pleśnieńskim Bachusem” – imprezą prezentującą ofertę enoturystyczną regionu. Największą atrakcją święta jest możliwość skosztowania wyśmienitych potraw, wypieków, nalewek, win, miodów i innych lokalnych smakołyków.

Wyjątkowe atrakcje turystyczne

Północ regionu tarnowskiego to przede wszystkim rezerwat przyrody Lasy

Radłowskie utworzony dla ochrony szafranu spiskiego (*Crocus scepusiensis Borbas*). To także liczne wyrobiska poźwirowe, które – regularnie zarybiane – stanowią idealne łowiska. Część akwenów jest również udostępniana do celów rekreacyjnych.

Niezwykłą atrakcją jest cypel w Nowopolu w gminie Wietrzychowice, gdzie Dunajec uchodzi do Wisły. Wody obu rzek nie mieszają się, lecz tworzą dwie osobne, różnokolorowe wstęgi. Miejsce to zostało wyróżnione w konkursie Turystyczne Skarby Małopolski w dwatysiące dziewiętnastym roku w kategorii „Unikatowa atrakcja turystyczna”. Także tutaj, na północy regionu, działają winnice zrzeszone w enoTARNOWSKIE.

Geograficznie to już tereny Płaskowyżu Tarnowskiego na granicy z Kotliną Sandomierską, co daje specyficzny, ciepły i wilgotny mikroklimat. Wzniesienia są tu niewielkie.

Przyroda pogórzy i Powiśla to również liczne szlaki piesze i rowerowe o niewielkich różnicach wzniesień, które nadają się idealnie na wycieczki dla całych rodzin. Prowadzą przez tereny nieskażone działalnością człowieka, a łączą je inwestycje zrealizowane przez Tarnowską Organizację Turystyczną.

To przede wszystkim szlaki rowerowe EnoVelo, które tworzą sieć tras lokalnych połączonych z przebiegającymi przez region tarnowski trasami VeloDunajec, Wiślaną Trasą Rowerową i VeloMetropolis. Wybudowano przy nich stacje rowerowe, altanki, miejsca na grilla i sanitariaty.

Z lotu ptaka

Ten piękny region aż prosi się, by pooglądać go z góry. Z wieży w Bruśniku (Pogórze Rożnowskie) można podziwiać okolice Ciężkowic, z wieży widokowej w Dąbrówce Szczepanowskiej doskonale widać panoramę Tarnowa i doliny Dunajca. Podświetlona drewniana konstrukcja składa się z pięciu kondygnacji, na których powstały tarasy widokowe.

Kolejny obiekt znajdziemy na Brzance, jednym z najwyższych wzniesień Pogórza Ciężkowickiego, skąd rozpościera się widok na samo Pogórze, Beskid Sądecki, Niski, a nawet Pieniny i Tatry. Dojedziemy do niej samochodem. Jeszcze wyżej będzie sięgać nowa konstrukcja widokowa w Jadownikach koło Brzeska.

Krajobrazy można podziwiać także ze wzgórz (na przykład wzgórze Furmaniec koło Tuchowa) lub wież zamkowych – tu polecamy wzgórze zamkowe w Czchowie, gdzie przy okazji można obejrzeć kolekcję średniowiecznej broni. Ciekawe są ruiny zamku na górze Świętego Marcina z pięknym widokiem na Tarnów i okolice. Na koniec warto wspiąć się po szklanych schodach wieży tarnowskiego ratusza – mieściło się w niej niegdyś stanowisko ogniowej straży pożarnej, do dziś zachował się tu najstarszy działający zegar wieżowy w Małopolsce.

Wieże widokowe, umiejscowienie oraz wysokość

- Dąbrówka Szczepanowska – Golgota (trzysta dziewięćdziesiąt pięć metrów nad poziomem morza), wysokość szesnaście metrów
- Brzanka – Brzanka (pięćset trzydzieści cztery metry nad poziomem morza), wysokość dwadzieścia metrów
- Bruśnik – Bruśnik (czteryście dwadzieścia metrów nad poziomem morza), wysokość dwadzieścia trzy metry
- Bocheniec – Bocheniec (trzysta dziewięćdziesiąt cztery metry nad poziomem morza), wysokość dwadzieścia pięć metrów
- Szpilówka – Szpilówka (pięćset szesnaście metrów nad poziomem morza), wysokość trzydzieści dwa metry

foto.: Piotr Wróbel

Opis zdjęcia: Wieża widokowa na Brzance.

enoTARNOWSKIE, TU ZNAJDZIESZ:

- Perłę polskiego renesansu
- Najwyższe i najpiękniejsze renesansowe pomniki nagrobne
- Polski biegun ciepła
- Wioskę winiarską
- Co dziesiątą polską winnicę
- Zapierające dech w piersiach widoki z winnic
- Pierwsze wzniesienia Karpat
- Największy i najmniejszy drewniany kościół
- Malowaną wieś Zalipie
- Skamieniałe Miasto oraz kilometrową ścieżkę w koronach drzew
- Budynek, w którym skomponowano piosenkę „Płonie ognisko”
- Najwspanialszą rodzinną rezydencję w Galicji
- Jedną z najpiękniejszych tras kolejowych w Polsce – „Kryniczankę”

TARNOWSKIE
CENTRUM
INFORMACJI

Tarnowskie Centrum Informacji
Rynek 7, 33-100 Tarnów
tel.: + 48 14 688 90 90
e-mail: centrum@tarnow.travel
www.tarnow.travel

Tarnowska
Organizacja
Turystyczna

Tarnowska Organizacja Turystyczna
ul. Wałowa 2/12, 33-100 Tarnów
tel.: + 48 14 626 83 14
e-mail: lottot@wp.pl
www.lot.tarnow.pl

Więcej na:
www.tarnow.travel